

Гл. ас. д-р ВЕНЦИСЛАВ ПЕРКОВ

ПРОБЛЕМИ И ПЕРСПЕКТИВИ ПРЕД ОБРАТНАТА ЛОГИСТИКА В БЪЛГАРИЯ

Издание на Стопанска академия „Д. А. Ценов“
Свищов, 2017

ECONOMIC WORLD COLLECTION

Head Assist. Prof. Ventsislav Perkov, PhD

**PROBLEMS AND PROSPECTS OF REVERSE
LOGISTICS IN BULGARIA**

“TSENOV” ACADEMIC PUBLISHING HOUSE

“D. A. TSENOV” ACADEMY OF ECONOMICS - SVISHTOV, BULGARIA

Редакционен съвет

Проф. д-р Румяна Лилова – главен редактор

Проф. д-р ик.н. Румен Върбанов – зам. главен редактор

Доц. д-р Диана Ималова – научен секретар

Проф. д-р Анета Денева

Проф. д-р Мария Андреева

Доц. д-р Галина Захариева

Доц. д-р Тодор Кръстевич

Анка Танева – стилев редактор

Ваня Борисова – технически секретар

СЪДЪРЖАНИЕ

Въведение	9
Глава първа. Теоретични аспекти на обратна логистика	11
1.1. Същност и предпоставки за възникване на обратната логистика	11
1.2. Обхват на обратната логистика	21
1.3. Дейности на обратната логистика и фактори, влияещи върху тях.....	29
Глава втора. Методологически инструментариум при изследване на обратната логистика	52
2.1. Конструирание на измервателния апарат за обратна логистика	52
2.2. Симулационни и емпирични методи за изследване на обратната логистика	66
2.3. Разработване на методология за изследване на обратната логистика в България	80
Глава трета. Анализ на проблемите и възможностите пред обратната логистика в България.....	89
3.1. Анализ на вътрешната среда на предприятието за внедряване на обратната логистика	89
3.2. Анализ на продукта, опаковката и причините за връщането им при внедряване на обратната логистика	101
3.3. Анализ на външната среда и взаимоотношенията при внедряване на обратната логистика.....	117
3.4. Анализ на връзките и зависимостите при изследване на обратната логистика	124
Заклучение	134
Използвани източници	136

CONTENTS

Introduction	9
Chapter one. Theoretical aspects of reverse logistics	11
1.1. Essence of reverse logistics and prerequisites for its occurrence	11
1.2. Scope of reverse logistics	21
1.3. Activities related to reverse logistics and factors that have impact on them	29
Chapter two. Methodological tools in the study of reverse logistics.....	52
2.1. Constructing the measuring apparatus for reverse logistics	52
2.2. Simulation and empirical methods of reverse logistics research	66
2.3. Developing the methodology for studying the reverse logistics in Bulgaria	80
Chapter three. Analysis of problems and opportunities for reverse logistics in Bulgaria	89
3.1. Analysis of the internal environment of enterprises for the implementation of reverse logistics	89
3.2. Analysis of the product, packaging and the reasons for their return when introducing reverse logistics.....	101
3.3. Analysis of the external environment and interrelationships in implementing reverse logistics	117
3.4. Analysis of interrelationships and dependencies in reverse logistics	124
Conclusion.....	134
References.....	136

ВЪВЕДЕНИЕ

Актуалността на изследването произтича от замърсяването на околната среда, което е един от основните проблеми, стоящи пред държавните институции, предприятията и обществото. Събирането и повторното използване на създадените отпадъци е в основата на устойчивото развитие на цялата икономическа система. Чрез обратната логистика е възможно да се повиши ефективното използване на изчерпаемите ресурси.

Обект на изследването са производствени и търговски предприятия от различни икономически сектори в България. Предмет на настоящото изследване са проблемите пред приложението на обратната логистика, а целта е да се разкрият проблемите и възможностите пред внедряване на обратната логистика в българските предприятия. За постигане на целта са формулирани следните задачи:

- изясняване същността на обратната логистика, предпоставките за нейното възникване и определяне на обхвата ѝ, в сравнение с другите видове логистика;
- синтезиране на дейностите на обратната логистика и факторите, влияещи върху нея;
- проучване на възможностите за измерване на аспектите на обратната логистика и приложението на различни методи за нейното изучаване;
- адаптиране на методология за изследване на проблемите пред обратната логистика в България;
- разработване на анкетна карта;
- апробиране на систематизираната методология чрез провеждане на емпирично проучване и анализ на проблемите пред обратната логистика в българските предприятия.

Основната теза е, че внедряването на обратната логистика разкрива нерешените проблеми и новите възможности пред българските предприятия за по-ефективното използване на ресурсите и постигането на устойчив растеж.

В изследването са използвани следните методи: индукция, дедукция, описание, анкетно проучване, графичен анализ и статистически анализ (регресионен анализ и стъпкова регресия).

В настоящото изследване е отделено внимание предимно на икономическите аспекти на обратната логистика, като освен това е засегнат и екологичният аспект. Извън фокуса остава социалният аспект на обратната логистика, който може да бъде обект на бъдещи проучвания на автора. Към настоящия момент авторът се ограничава до използването предимно на качествена информация за изследваното явление поради липсата на ясно изразена синтезирана количествена информация, описваща дейностите по обратна логистика.